Aanvullende voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering voor aannemers 2002-E

Deze aanvullende voorwaarden zijn van toepassing:
- voor zover hiernaar in het polisblad is verwezen;
- als aanvulling op en met inachtneming van de Algemene voorwaarden of de Pakketvoorwaarden.

Artikel 1. Aanvullende begripsomschrijvingen

1.1. Verzekerde
De verzekerden zijn:
1.1.1. De verzekeringnemer waaronder mede te verstaan de vennoten, firmanten, commissarissen en bestuurders, in de verzekerde hoedanigheid;
1.1.2. ondergeschikten, huisgenoten en familieleden van verzekeringnemer ten aanzien van de werkzaamheden die zij voor hem verrichten;
1.1.3. de commissarissen van verzekeringnemer, handelend als zodanig;
1.1.4. de personeelsvereniging(en) van verzekeringnemer, handelend als zodanig;
1.1.5. het eigen pensioenfonds van verzekeringnemer, handelend als zodanig.
1.1.6. de opdrachtgever(s) van verzekeringnemer;
1.1.7. onderaannemer(s) van de verzekeringnemer;
1.1.8. de door verzekeringnemer in te schakelen installateur(s), architecten, adviseurs en constructeurs;
1.1.9. de ondergeschikten van de verzekerden onder 1.4.6 t/m 1.4.8 indien en voor zover zij betrokken zijn bij een werk, dat door verzekeringnemer is aangenomen.

De onder 1.1.6 t/m 1.1.9 genoemden zijn slechts verzekerd, indien en voor zover zij betrokken zijn bij een werk, dat door verzekeringnemer is aangenomen.

1.2. Derden
Ieder ander dan de aansprakelijk gestelde verzekerde(n).

1.3. Schade
Schade aan personen en schade aan zaken.

1.3.1. Schade aan personen
Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood tot gevolg hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade. Onder personenschade wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de uit de maatregelen voortvloeiende schade gevolgschade.

1.3.2. Schade aan zaken
Beschadiging, vernietiging vuil worden of het verloren gaan, van zaken van anderen dan de verzekeringnemer, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
Onder zaakschade wordt niet verstaan de door potentiële benadeelden gemaakte kosten van maatregelen tot voorkoming van schade als bedoeld in artikel 6:96 BW en vergelijkbare wettelijke bepalingen, daaronder begrepen de uit de maatregelen voortvloeiende gevolgschade.

1.4. Milieuaantasting
Uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover deze een prikkelende, verontreinigende of een besmetting dan wel bederf veroorzakende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater, of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

1.5. Aanspraak
Vordering tot vergoeding van schade voortvloeiend uit een handelen of nalaten ingesteld tegen verzekerde(n). Aanspraken, al dan niet tegen meer verzekerden ingesteld, die met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht bij de maatschappij te zijn aangemeld op het moment dat de eerste aanspraak is aangemeld.

1.6. Omstandigheid
Feiten die voortvloeien uit of verband houden met bepaalde handelingen of nalatigheden waaruit een reële dreiging tot een aanspraak kan worden afgeleid.

1.7. Handelen of nalaten
Een handelen of nalaten waaruit een aanspraak voortvloeit. Met een handelen of nalaten wordt gelijkgesteld een schadevoorval dat uitsluitend vanwege een aan verzekerde toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.

1.8. Geldigheidsduur
De periode vanaf de ingangsdatum tot de beëindigingsdatum van de verzekering.

1.9. Verzekeringsjaar
Een periode van twaalf maanden vanaf de premievervaldag en elke aansluitende periode van gelijke duur. Indien de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premievervaldag of vanaf de premievervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan twaalf maanden, wordt een dergelijke periode ook als een verzekeringsjaar beschouwd. Bij een geldigheidsduur korter dan twaalf maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

Artikel 2. Algemene omschrijving van de dekking

2.1. Verzekerd bedrag

De maatschappij vergoedt per aanspraak en per verzekeringsjaar voor alle verzekerden tezamen:
a. de schade;
b. de kosten van verweer en rechtsbijstand overeenkomstig artikel 2.1.1. en
c. de kosten ter voorkoming of vermindering van schade overeenkomstig artikel 2.1.2., in totaal tot maximaal de voor de betreffende aanspraak van toepassing zijnde limieten.

Met betrekking tot het maximum verzekerd bedrag per aanspraak en verzekeringsjaar geldt dat de datum van ontvangst van de eerste schriftelijke melding bij de maatschappij van de aanspraak respectievelijk van een omstandigheid bepalend is voor het verzekeringsjaar waaraan de desbetreffende aanspraak respectievelijk omstandigheid wordt toegerekend.

Indien de aansprakelijkheid van verzekerden onder meer dan één van de op het polisblad van toepassing verklaarde rubrieken is verzekerd, geldt als verzekerd bedrag uitsluitend het hoogste bedrag dat van toepassing is.

2.1.1. Kosten van verweer
De maatschappij vergoedt - met inachtneming van artikel 2.1. -ingeval van een gedekte schade:
- de kosten van verweer, mits dat met instemming van de maatschappij wordt gevoerd, óók in een eventuele procedure die een benadeelde tegen een verzekerde aanhangig heeft gemaakt;
- de kosten van rechtsbijstand mits die op verzoek van de maatschappij wordt verleend in een tegen een verzekerde aanhangig gemaakte tucht- of strafrechtelijke procedure.

Deze kosten zullen bij een aanspraak die het verzekerd bedrag te boven gaat, worden vergoed in de verhouding van het verzekerd bedrag tot het gevorderde bedrag. Het eigen risico is op deze kosten niet van toepassing.

2.1.2. Kosten ter voorkoming of vermindering van schade
De maatschappij vergoedt -met inachtneming van artikel 2.1. de kosten in de zin van artikel 283 Wetboek van Koophandel, die een verzekerde of iemand voor hem heeft gemaakt om schade te verminderen of om onmiddellijk dreigende schade te voorkomen, mits de verzekerde voor de schade - indien gevallen- aansprakelijk is en deze aansprakelijkheid onder de dekking van de polis valt.

Deze kosten zullen bij een dreigende schade die het verzekerd bedrag te boven gaat, worden vergoed in de verhouding van het verzekerd bedrag tot het bedrag van de dreigende schade.

2.2. Wettelijke rente
De maatschappij vergoedt - ingeval van een gedekte schade - zonodig ook boven het verzekerd bedrag de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom. De wettelijke rente wordt evenwel vergoed tot ten hoogste een bedrag gelijk aan het verzekerd bedrag voor de desbetreffende aanspraak.

2.3. Geldigheidsgebied
Een handelen of nalaten dient te hebben plaatsgevonden binnen Europa.

Niet verzekerd zijn in ieder geval aanspraken wegens schade in verband met:
- zaken die in gebieden buiten Europa tot schade leiden;
- werkzaamheden of activiteiten die door een verzekerde of een ander zijn of worden verricht in gebieden buiten Europa;
- diensten van een verzekerde die worden aangewend ten behoeve van zaken die in gebieden buiten Europa in het verkeer zijn of worden gebracht.
Het geldigheidsgebied is echter de hele wereld voor:
- reizen die een verzekerde maakt in de uitoefening van zijn beroep. Voor aanspraken die voortvloeien uit het daadwerkelijk verrichten van de verzekerde activiteiten blijft het geldigheidsgebied Europa;
- schade door zaken die door een verzekerde of een ander niet beroeps- of bedrijfsmatig zijn uitgevoerd naar gebieden buiten Europa.

2.4. Voorrisico
Aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden:
a. vóór de ingangsdatum van de verzekering, zijn niet verzekerd;
b. tijdens de geldigheidsduur van de verzekering maar vóór de datum van wijziging in de dekking, zijn verzekerd conform de voorwaarden, verzekerd(e) bedrag(en) en eigen risico(s) per aanspraak die tot de wijzigingsdatum van kracht zijn en voor de verzekerde(n) voor wie de verzekering ten tijde van het handelen of nalaten geldt.

Indien sprake is van een reeks handelingen of nalatigheden die met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, is voor de toepasselijkheid van dit artikel bepalend de datum van de aanvang van deze reeks.

Indien de geldigheidsduur van de verzekering is uitgebreid met een voorrisico, zijn binnen de grenzen van deze verzekering eveneens gedekt aanspraken die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de overeengekomen duur van het voorrisico en tot de overeengekomen limieten.

2.5. Namelding
a. Indien de maatschappij overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 van de Algemene voorwaarden

of, indien van toepassing, artikel 6 van de Pakketvoorwaarden van haar recht gebruik maakt de verzekering te beëindigen, heeft verzekeringnemer het recht om vóór deze beëindigingsdatum tegen dan nader overeen te komen premie en voorwaarden de termijn voor het melden van aanspraken of omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur en, voor zover van toepassing, binnen de overeengekomen duur van het voorrisico, met één jaar te verlengen. Deze termijn voor het melden van aanspraken of omstandigheden kan jaarlijks worden verlengd tegen dan nader overeen te komen premie en voorwaarden, behoudens opzegging conform artikel 5 van de Algemene voorwaarden of, indien van toepassing, artikel 6 van de Pakketvoorwaarden.
b. Indien de verzekering eindigt wegens beëindiging van de verzekerde activiteiten, heeft de verzekeringnemer het recht om vóór deze beëindigingsdatum tegen dan nader overeen te komen premie en voorwaarden de termijn voor het melden van aanspraken of omstandigheden, die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden tijdens de geldigheidsduur en, voor zover van toepassing, binnen de overeengekomen duur van het voorrisico, met één jaar te verlengen. Deze termijn voor het melden van aanspraken of omstandigheden kan jaarlijks worden verlengd tegen dan nader overeen te komen premie en voorwaarden, behoudens opzegging conform artikel 5 van de Algemene voorwaarden of, indien van toepassing, artikel 6 van de Pakketvoorwaarden.

c. Voor aanspraken of omstandigheden gemeld binnen de overeengekomen periode als bedoeld onder **a** of **b**, geldt dat deze worden toegerekend aan het verzekeringsjaar waarin de beëindigingsdatum is gelegen.

2.6. Samenloop van verzekeringen
Indien blijkt, dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere verzekering(en) is gedekt, al dan niet van oudere datum, en/of daarop zou zijn gedekt, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, geldt de onderhavige verzekering slechts als excedent boven de dekking die onder de andere verzekeringen(en) is verleend of verleend zou zijn, indien deze onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan. Uitgesloten blijft het eigen risico, dat krachtens deze verzekering(en) wordt gelopen.

2.7. Overgangsregeling
Indien voor een op deze verzekering gedekte schade als gevolg van een wijziging in de polisvoorwaarden meer dan één verzekerd bedrag van toepassing is, zullen deze verzekerde bedragen niet cumuleren.

Artikel 3. Algemene uitsluitingen

Op deze verzekering zijn de volgende uitsluitingen van toepassing. Uitzonderingen hierop worden apart vermeld.

3.1. Motorrijtuigen / luchtvaartuigen
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade die wordt toegebracht met of door een motorrijtuig of een luchtvaartuig dat:
- een verzekerde in eigendom heeft, bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
- een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;
- een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.

Uitzonderingen
Wel gedekt is:

3.1.1. Motorrijtuigen op het bouwterrein
de aansprakelijkheid voor schade toegebracht op het bouwterrein met of door motorrijtuigen, waaronder motorisch voort-bewogen werkmaterieel. De uitsluiting blijft evenwel van kracht voor de eigenaar van deze objecten of voor de houder uit hoofde van een financierings, lease- of huurkoopovereenkomst

3.1.2. Aanhangwagens
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;

3.1.3. Laden/lossen
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen;

3.1.4. Lading
de aansprakelijkheid voor schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig indien en voor zover hiervoor geen dekking is op een andere verzekering of daarop verzekerd zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan. Van deze verzekering blijft uitgesloten het eigen risico dat krachtens zo'n andere verzekering wordt gelopen;

3.1.5. Motorrijtuigen in gebruik bij ondergeschikten
de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer als werkgever voor schade toegebracht met of door een motorrijtuig waarvan hij geen eigenaar of houder is en dat bij een ondergeschikte in gebruik was, indien en voor zover hiervoor geen dekking is op een andere verzekering of daarop verzekerd zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan. Van deze verzekering blijft uitgesloten het eigen risico dat krachtens zo'n andere verzekering wordt gelopen;

3.1.6. Motorrijtuigen in gebruik bij niet-ondergeschikten
de aansprakelijkheid van verzekeringnemer voor schade toegebracht met of door een motorrijtuig waarvan hij geen eigenaar of houder is en dat een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van de verzekeringnemer indien en voor zover hiervoor geen dekking is op een andere verzekering of daarop verzekerd zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan. Van deze verzekering blijft uitgesloten het eigen risico dat krachtens zo'n andere verzekering wordt gelopen.

Indien de aansprakelijkheid van verzekeringnemer uitsluitend berust op artikel 6:171 BW zal de maatschappij de schade op de overige aansprakelijke(n) verhalen;

3.1.7. Passagiers
de aansprakelijkheid voor schade toegebracht door de verzekerden als passagier van een motorrijtuig of luchtvaartuig, indien en voor zover hiervoor geen dekking is op een andere verzekering of daarop verzekerd zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan. Van deze verzekering blijft uitgesloten het eigen risico dat krachtens zo'n andere verzekering wordt gelopen.

3.1.8. Gevaarlijke stoffen
Voor al deze uitzonderingen geldt dat niet gedekt is de aansprakelijkheid voor gevaarlijke stoffen op grond van afdeling I van titel 14 van boek 8 BW waarvoor ingevolge de WAM een verplichte verzekeringsdekking geldt of die gedekt is op (een) andere verzekering(en) dan deze verzekering of daarop verzekerd zou zijn indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

3.2. Vaartuigen
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken toegebracht met of door een vaartuig dat:
- een verzekerde in eigendom heeft, bezit, houdt, gebruikt of laat gebruiken;
- een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer.

Uitzondering
Wel gedekt is:

3.2.1. Passagiers
de aansprakelijkheid voor schade toegebracht door een verzekerde als passagier van een vaartuig.

3.3. Zaken onder opzicht
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken veroorzaakt gedurende de tijd dat een verzekerde of iemand namens hem:
- deze zaken onder zich had, zoals in beheer, ter bewaring, in huur, in gebruik, ten vervoer, ter bewerking of ter behandeling; en/of
- ontstaan vóór, tijdens of na de bouw aan het werk of aan de zaken, die bestemd zijn voor of behoren tot het werk dat (mede) door of namens vorzekeringnemer wordt uitgevoerd

Uitzonderingen
Wel gedekt is:

3.3.1. Bijzondere dekking voor zaken onder opzicht
a. de aansprakelijkheid voor schade aan zaken die een verzekerde anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich had, indien en voorzover terzake daarvan schade is vergoed door een brandverzekeraar die zich verbonden heeft te handelen overeenkomstig de regels van de Bedrijfsregeling Brandregres (2000);
b. de aansprakelijkheid voor schade aan zaken van een ondergeschikte voor wie verzekeringnemer als werkgever aansprakelijk is, met uitzondering van schade aan motorrijtuigen;

3.4. Geleverde zaken / Verrichte werkzaamheden
Ongeacht wie de schade heeft geleden of de kosten heeft gemaakt, is niet gedekt de aansprakelijkheid voor:
- schade aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekeringnemer zijn geleverd;
- schade en kosten die verband houden met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van de zaken die door of onder verantwoordelijkheid van verzekeringnemer zijn geleverd;
- schade en kosten die verband houden met het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van de werkzaamheden die door of onder de verantwoordelijkheid van verzekeringnemer zijn verricht.

3.5. Bijzondere bedingen
Niet gedekt is de aansprakelijkheid die voortvloeit uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings- of soortgelijk beding, tenzij en voor zover aansprakelijkheid ook zou hebben bestaan zonder deze bedingen.

Uitzondering
Wel gedekt is:

3.5.1. Vrijwaringsbedingen in bestekken e.d.
de schade waarvoor verzekeringnemer aansprakelijk is uitsluitend op grond van vrijwaringsbedingen in bestekken, gedeponeerde standaardvoorwaarden en andere in de bouw gebruikelijke standaardvoorwaarden.

3.6. Molest

Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. De zes genoemde vormen van molest en de definities daarvan vormen een onderdeel van de tekst die het Verbond van Verzekeraars in Nederland op 2 november 1981 heeft gedeponeerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag.

3.7. Atoomkernreacties
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade die is veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan.

Uitzondering
Wel gedekt is:

3.7.1. Gebruik of bestemming
de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door radioactieve nucliden die zich buiten een kerninstallatie bevinden en die gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige doeleinden of niet-militaire beveiligingsdoeleinden. Onder kerninstallatie wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225) en een kerninstallatie aan boord van een schip. Deze uitzondering geldt uitsluitend:
- indien er een door de bevoegde overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag, vervoer en het zich ontdoen van radioactieve stoffen;
- indien en voor zover er geen derde aansprakelijk is voor de geleden schade krachtens enige wet of enig verdrag.

3.8. Opzet
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit zijn:
a. opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten;
b. gedragingen die onder a. vallen, gepleegd in groepsverband, ook ingeval niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

Aan het opzettelijk karakter van het wederrechtelijk handelen of nalaten in de situatie a en/of b doet niet af, dat de verzekerde zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert, dat hij niet in staat is zijn wil te bepalen

3.9. Overtreding voorschriften
Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade tengevolge van een handelen of nalaten dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van verzekerden.
Indien de betreffende verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

3.10. Vermogensdelicten
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade als gevolg van verdwijning van zaken door een vermogensdelict van een verzekerde.

3.11. Onjuiste mededelingen
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade, indien verzekerde met betrekking tot de melding en/of behandeling van de schade opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken geeft of laat geven of een onware opgave doet of laat doen.

3.12. Vestiging buiten Nederland
Niet gedekt is de aansprakelijkheid in verband met een vestiging buiten Nederland, tenzij de maatschappij en verzekeringnemer anders overeenkomen.

3.13 Uitsluiting seksuele gedragingen
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiend uit:
a. seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook;
b. gedragingen die onder a vallen, gepleegd in groepsverband, ook in geval niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld of nagelaten.

3.14 Uitsluiting asbest
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of zaken die asbest bevatten.

3.15. Springstoffen
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met springstoffen, tenzij deze gebruikt worden voor schiethamers.

3.16. Constructies in de bodem
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade aan onroerende zaken (waaronder begrepen ondergrondse kabels en buizen) indien de schade is veroorzaakt door het mechanisch in de grond brengen van bouwdelen of hulpconstructies (zoals funderingspalen, damwanden, e.d.) binnen een afstand van 15 meter van deze beschadigde zaken. Indien zich binnen een afstand van 15 meter vanaf de gevellijnen van het werk belendingen bevinden, is de maatschappij bereid na inspectie van het risico te overwegen of op nader te bepalen voorwaarden dekking voor genoemde werkzaamheden kan worden verleend. Daartoe moet van deze werkzaamheden

opgave worden gedaan uiterlijk veertien dagen voor aanvang van de werkzaamheden. De maatschappij kan deze kosten van inspectie in rekening brengen.

3.17. Bron- en/of diepwelbemaling
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade aan onroerende zaken (waaronder begrepen ondergrondse kabels en buizen), indien de schade is veroorzaakt door bron- en/of diepwelbemaling.
De maatschappij is bereid na inspectie van het risico te overwegen of op nader te bepalen voorwaarden dekking voor genoemde werkzaamheden kan worden verleend. Daartoe moet van deze werkzaamheden opgave aan de maatschappij worden gedaan uiterlijk veertien dagen voor de aanvang van de werkzaamheden. De maatschappij kan deze kosten van inspectie in rekening brengen.

Artikel 4. Verjaring

Indien aanmelding van een aanspraak of omstandigheid, waaruit voor de maatschappij een verplichting tot schadevergoeding kan ontstaan, niet plaatsvindt binnen drie jaar na het moment waarop de verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van deze aanspraak of omstandigheid, vervalt elk recht op dekking hiervoor.

Artikel 5. Schaderegeling

Indien deze verzekering dekking biedt, belast de maatschappij zich voor aanspraken boven het eigen risico tot maximaal het verzekerd bedrag met de behandeling van de aanspraak en de eventueel daaruit voortvloeiende regeling en vaststelling van de schade. De maatschappij heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen.

Artikel 6. Naverrekening

Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien hiernaar wordt verwezen op het polisblad.

De premie die op het polisblad staat, is slechts een voorlopige. Verzekeringnemer is verplicht binnen vijf maanden na het einde van ieder verzekeringsjaar de maatschappij de inlichtingen te verschaffen die zij nodig heeft om de definitieve premie vast te stellen. Indien hij hieraan niet voldoet, heeft de maatschappij het recht de definitieve premie vast te stellen op 150% van de voorlopige premie over dat jaar, of zoveel meer als de maatschappij op grond van haar gegevens toekomt. De maatschappij is verplicht verzekeringnemer terug te betalen als de definitieve premie lager is; verzekeringnemer is verplicht bij te betalen als de definitieve premie hoger is.

Artikel 7. Voorlopige premie

De laatst vastgestelde definitieve premie geldt als voorlopige premie voor het lopende verzekeringsjaar en per eerstkomende premievervaldag.

Artikel 8. Driejaarlijkse herziening van de premie

Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien hiernaar wordt verwezen op het polisblad.

Verzekeringnemer is verplicht binnen vijf maanden na ieder derde verzekeringsjaar de maatschappij de inlichtingen te verschaffen die zij nodig heeft om de jaarpremie per eerstkomende premievervaldag opnieuw vast te stellen. Indien hij hieraan niet voldoet, heeft de maatschappij het recht een nieuwe jaarpremie vast te stellen op 150% van de dan geldende jaarpremie of zoveel meer als de maatschappij op grond van haar gegevens toekomt. Mocht een wijziging in de bedrijfsomvang daartoe aanleiding geven, dan heeft de maatschappij te allen tijde het recht de jaarlijkse naverrekenprocedure van toepassing te verklaren, zoals vermeld in de artikelen 6 en 7.

Artikel 9. Einde van de verzekering

In aanvulling op het bepaalde in artikel 5 van de Algemene voorwaarden of, indien van toepassing, artikel 6 van de Pakketvoorwaarden eindigt de verzekering eveneens bij beëindiging van de activiteiten van de verzekeringnemer.
Rubriek A
Algemene aansprakelijkheid

Artikel 10. Omschrijving van de dekking

De verzekering dekt binnen deze rubriek met inachtneming van de overige polisvoorwaarden de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade van derden, mits de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen;

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

Artikel 11. Aanvullende uitsluitingen

Op deze rubriek zijn de volgende uitsluitingen van toepassing.

11.1. Werkgeversaansprakelijkheid

Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade van hun ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek B.

11.2. Productenaansprakelijkheid
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door zaken, zoals omschreven in rubriek C.

11.3. Milieuaantasting
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieuaantasting.

Rubriek B
Werkgeversaansprakelijkheid

Artikel 12. Specifieke begripsomschrijvingen

In deze rubriek wordt schade aan personen zoals vermeld in artikel 1.3.1. onderscheiden naar schade aan personen tengevolge van:

12.1. Arbeidsongeval
een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld, waardoor in een ogenblik de benadeling van de gezondheid wordt toegebracht;

12.2. Beroepsziekte
een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte niet zijnde het gevolg van een arbeidsongeval zoals omschreven in artikel 12.1.

Artikel 13. Omschrijving van de dekking

De verzekering dekt binnen deze rubriek met inachtneming van de overige polisvoorwaarden de aansprakelijkheid van een verzekerde als werkgever tegenover zijn ondergeschikten voor schade verband houdende met het verrichten van activiteiten voor verzekerden, mits:
- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen;
- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij geen van de verzekerden bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

Rubriek C
Productenaansprakelijkheid

Artikel 14. Omschrijving van de dekking

De verzekering dekt binnen deze rubriek met inachtneming van de overige polisvoorwaarden de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade van derden door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van een verzekerde in het verkeer zijn gebracht, zijn geleverd, dan wel na constructie, bewerking of behandeling zijn opgeleverd, mits:
- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen;
- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij geen van de verzekerden bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

Artikel 15. Aanvullende uitsluitingen

Op deze rubriek zijn de volgende uitsluitingen van toepassing.

15.1. Werkgeversaansprakelijkheid
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor schade van hun ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek B.

15.2. Milieuaantasting
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met een milieuaantasting, tenzij deze milieuaantasting een plotselinge onzekere gebeurtenis is en deze gebeurtenis niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in)werkend proces.

Rubriek D
Milieuaansprakelijkheid

Artikel 16. Omschrijving van de dekking

De verzekering dekt binnen deze rubriek met inachtneming van de overige polisvoorwaarden de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade van derden in verband met een plotselinge onzekere milieuaantasting die niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in)werkend proces, mits:
- de aanspraak terzake daarvan voor de eerste maal tegen verzekerden is ingesteld tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en tevens tijdens deze geldigheidsduur de schriftelijke melding hiervan door de maatschappij is ontvangen;

- de aanspraak respectievelijk de omstandigheid bij het aangaan van de verzekering of bij wijziging van de dekking bij geen van de verzekerden bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij de maatschappij is aangemeld, zal de aanspraak die daaruit voortvloeit geacht worden te zijn ingesteld op de datum van ontvangst van de melding van deze omstandigheid.

Artikel 17. Aanvullende uitsluitingen

Op deze rubriek zijn de volgende uitsluitingen van toepassing.

17.1. Werkgeversaansprakelijkheid
Niet gedekt is de aansprakelijkheid van verzekerden als werkgever voor schade van hun ondergeschikten, zoals omschreven in rubriek B.

17.2. Productenaansprakelijkheid
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door zaken zoals omschreven in rubriek C.

17.3. Aantasting van bodem en (oppervlakte)water
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade in verband met een aantasting van de bodem, het (oppervlakte)water of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

17.4 Genetische schade
Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor genetische schade.